

บทที่ 4

ความเป็นไปได้ทางการเงินในการผลิตมะยงชิด

4.1 ความเป็นไปได้ทางการตลาดในการผลิตมะยงชิด

ในการลงทุนทางการเงินผู้ลงทุนจำเป็นต้องมีข้อมูลทางการตลาดประกอบเพื่อนำมาวิเคราะห์การลงทุนทางการเงิน การทำสวนมะยงชิดก็เช่นกันเพื่อรับรู้ข้อมูลทางการตลาดและเป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางการเงินต่อไปโดยศึกษาจากตัวอย่างจำนวน 6 ตัวอย่างในจังหวัดเชียงใหม่ มีรายละเอียดดังนี้

4.1.1 การตลาดของมะยงชิดในจังหวัดเชียงใหม่และทัศนคติของเกษตรกรผู้ปลูกมะยงชิด

เกษตรกรจำนวน 2 รายมีผลผลิตไม่มากจึงยังไม่ตัดสินใจขายคิดเป็นร้อยละ 33.33 ส่วนเกษตรกรที่สามารถขายผลผลิตได้จำนวน 4 รายทำการขายผ่านทางพ่อค้าคนกลาง ซึ่งมาติดต่อซื้อที่สวนของเกษตรกรจำนวน 2 รายคิดเป็นร้อยละ 50 อีก 2 รายทำการหาตลาดเองประกอบกับขายผลผลิตด้วยตัวเอง เกษตรกร 2 รายมีการแบ่งเกรดผลผลิตก่อนขายโดยใช้น้ำหนักและลักษณะความสมบูรณ์ของผล ราคาขายเฉลี่ยประมาณ 80 – 120 บาทต่อกิโลกรัมคิดเป็นร้อยละ 50 และอีก 2 รายขายผลผลิตแบบไม่มีการแบ่งเกรด ราคาขายเฉลี่ยประมาณ 25 – 80 บาทต่อกิโลกรัม เมื่อสำรวจทัศนคติของเกษตรกรพบว่าเกษตรกรจำนวน 4 รายคิดเป็นร้อยละ 66.67 มีทัศนคติเชิงลบกับการปลูกมะยงชิดในเชิงพาณิชย์ด้วยเหตุผลดังนี้ มะยงชิดเป็นไม้ผลที่ดูแลยากเจริญเติบโตและให้ผลผลิตช้า มีความอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิ ความชื้นและสภาพอากาศสูงมากเมื่อเทียบกับไม้ผลที่เป็นพืชเศรษฐกิจอื่นๆ นอกจากนี้ต้นทุนการดูแลสวนมะยงชิดมีต้นทุนสูงแต่ราคาขายได้จริงไม่สูงเท่าที่ได้ยินหรือได้รับรู้มาทำให้ไม่คุ้มค่า ดังนั้นมะยงชิดอาจจะสามารถปลูกเป็นอาชีพเสริมได้แต่คงไม่สามารถทำเป็นอาชีพหลักได้ ทัศนคติในเชิงบวกมีเกษตรกร 2 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 33.33 คิดว่ามะยงชิดยังเป็นพืชที่น่าสนใจสามารถทำเป็นอาชีพหลักได้ เนื่องจากมีราคาสูงอยู่และในจังหวัดเชียงใหม่ยังมีคนปลูกมะยงชิดน้อยมาก

ตารางที่ 4.1 ลักษณะการทำตลาดและทัศนคติของเกษตรกรผู้ปลูกมะขงชิด

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การขายผลผลิต		
- ยังไม่เริ่มขาย	2	33.33
- เริ่มขายแล้ว	4	66.67
รวม	6	100
ลักษณะการขายผลผลิต		
- พ่อค้ารับซื้อถึงสวน	2	50
- ขายผลผลิตด้วยตัวเอง	2	50
รวม	4	100
ราคาผลผลิต (ต่อกิโลกรัม)		
- 80 – 200 บาท	2	50
- 25 – 80 บาท	2	50
รวม	4	100
ทัศนคติต่อการปลูกมะขงชิด		
- ทัศนคติเชิงบวก	2	33.33
- ทัศนคติเชิงลบ	4	66.67
รวม	6	100

จากการสำรวจ

ตลาดของมะขงชิดในจังหวัดเชียงใหม่ยังมีอยู่น้อยส่วนใหญ่จะวางขายในตลาดขนาดใหญ่ เช่นตลาดวโรรส ตลาดต้นพะยอม เป็นต้นซึ่งผลผลิตที่ผู้ขายรับมาขายส่วนใหญ่จะมาจากจังหวัดข้างเคียงมากกว่าและนำมาขายในปริมาณน้อย จากตารางที่ 4.1 เกษตรกรที่ได้ทำการสำรวจสามารถกำหนดราคาได้เองแต่ก็จำเป็นต้องนำผลผลิตไปขายเองโดยขายผ่านทางเครือข่าย คนรู้จัก แต่ในรายที่มีพ่อค้ามารับถึงที่สวนจะได้ราคาไม่เกิน 80 บาทต่อกิโลกรัม เกษตรกรที่ปลูกส่วนใหญ่มีทัศนคติเชิงลบเนื่องจากการดูแลต้นมะขงชิดยาก ให้ผลผลิตน้อย และคุณภาพต่ำเมื่อเทียบกับพืชชนิดอื่นที่ปลูกอยู่ในพื้นที่

4.1.2 ผลวิเคราะห์การเทียบเคียงการตลาดของเกษตรกรต้นแบบ

การวิเคราะห์ผลจากการเทียบเคียงการตลาดของเกษตรกรตัวอย่างได้ทำการเปรียบเทียบ 4 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ ช่องทางทางการตลาด ผลิตภัณฑ์ ราคา และการประชาสัมพันธ์ ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ถึงการตลาดของเกษตรกรที่ผลิตมะขงชิดเชิงพาณิชย์มาในระดับประเทศและระดับจังหวัด มีรายละเอียดดังนี้

สวนบุญชอบ เอ็มอีเอ็ม

1) ช่องทางทางการตลาด

ช่องทางการตลาดของสวนบุญชอบเริ่มต้นจากการผลิตและนำไปขายตามตลาดด้วยตัวเองในระยะแรก ปัจจุบันช่องทางการขายมะขงชิดที่ทั้งห้างสรรพสินค้า ขายหน้าสวนซึ่งที่สวนบุญชอบเปิดเป็นศูนย์เรียนรู้การปลูกมะขงชิดและการทำการเกษตรพอเพียงทำให้มีผู้สนใจเข้าไปหาความรู้ที่สวนบุญชอบเป็นจำนวนมาก นอกจากนั้นจะมีพ่อค้ามารับซื้อถึงสวนหลายราย

2) ผลกระทบ

ผลกระทบของสวนบุญชอบประกอบด้วยผลมะขงชิดแบบบรรจุกล่องเป็นของฝาก ผลมะขงชิดแบบส่งขาย และกิ่งพันธุ์มะขงชิดแบบเสริมรากและไม่เสริมราก ซึ่งช่วยสร้างรายได้ให้กับสวนในอีกทางหนึ่ง

3) ราคา

สวนบุญชอบเป็นสวนที่มีผลิตภัณฑ์ที่สำคัญดังที่กล่าวมานั้นคือ ผลมะขงชิดขายบรรจุกล่องเป็นของฝาก ผลมะขงชิดขายส่ง และกิ่งพันธุ์มะขงชิดทั้งแบบเสริมรากและไม่เสริมราก

ราคามะขงชิดคุณบุญชอบจะใช้การกำหนดราคาโดยดูจากสภาพตลาดในปัจจุบันเป็นหลัก ประกอบกับการคำนวณเวลาซึ่งมะขงชิดสวนบุญชอบใช้เวลาติดดอกจนถึงสามารถเก็บเกี่ยวได้ใช้เวลาทั้งสิ้น 30 วัน แล้วนำข้อมูลต่างๆ มาทำการวิเคราะห์และกำหนดราคาต่อร่องด้วยตนเอง ราคาในแต่ละปีจึงไม่เท่ากันและนอกจากนี้ผลมะขงชิดขายส่ง การตั้งราคาในการขายผลผลิตยังขึ้นอยู่กับการตลาดกันของคุณบุญชอบและผู้มาติดต่อซื้อในแต่ละรายไป โดยในปี 2554 งดส่งผลผลิตเข้าห้างสรรพสินค้า เนื่องจากคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐาน โดยผลผลิตมะขงชิดบรรจุกล่องเป็นของฝาก (ขายหน้าสวน) อยู่ที่กิโลกรัมละ 50-60 บาท ราคาผลผลิตมะขงชิดขายส่งแบบไม่คัดเกรดอยู่ที่กิโลกรัมละ 50 - 130 บาท และหากมีการคัดเกรดจะมีการตกลงราคาแล้วแต่รายไป ราคากิ่งพันธุ์ทั้งแบบเสริมรากและไม่เสริมรากอยู่ที่ 150-500 บาท

4) การประชาสัมพันธ์

ช่วงเริ่มต้นทำการประชาสัมพันธ์ผ่านทางหนังสือพิมพ์และวารสารการเกษตรต่างๆ ปัจจุบันคุณบุญชอบได้รับเชิญไปบรรยายการทำการเกษตรแบบผสมผสานและการประยุกต์ใช้หลักการพอเพียงให้แก่สถาบันและผู้สนใจต่างๆ รวมถึงการเปิดสวนบุญชอบบางสวนเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้บุคคลที่สนใจเข้ามาเที่ยวชม และเรียนรู้จากสวนโดยตรง นอกจากนี้ยังมีการเพิ่มช่องทางทางด้านอินเทอร์เน็ตนี้เข้ามามีบทบาทมากขึ้นในปัจจุบัน

สวนสุกฟ้า

1) ช่องทางทางการตลาด

เจ้าของสวนสุกฟ้าจะทำการนำมะขงชิดที่ผลิตได้ในแต่ละปีไปเสนอขายตามห้างสรรพสินค้า ขายผลผลิตกับเครือข่ายคนรู้จัก ไม่มีการขายหน้าร้าน ไม่มีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อ

2) ผลผลิต

ผลผลิตของสวนสุกฟ้ามีแค่มะขงชิดสายพันธุ์ทูลเกล้าใช้เวลาตั้งแต่ติดดอกจนสามารถเก็บผลผลิตได้รวมเวลาทั้งสิ้น 150 วัน เมื่อเก็บผลผลิตจะทำการแบ่งเกรดเป็น 4 เบอร์โดยวัดจากขนาดและน้ำหนักเบอร์ 1 น้อยกว่า 14 ลูกต่อกิโลกรัม เบอร์ 2 อยู่ที่ 15-16 ลูกต่อกิโลกรัม เบอร์ 3 อยู่ที่ 17-18 ลูกต่อกิโลกรัม และเบอร์ 4 มากกว่า 18 ลูกต่อกิโลกรัม ซึ่งจะทำการเก็บใส่ตะกร้าขนาด 10 กิโลกรัมและใช้ใบมะขงชิดรองเป็นชั้นๆ ในตระกร้าขนส่งโดยใช้บริการบริษัทนิมชีเส็ง

3) ราคา

สวนสุกฟ้าจะทำการตั้งราคาเองและทำการต่อรองกับตลาดผู้รับซื้ออีกครั้งโดย มะขงชิดคัดเกรดเบอร์ 1 ราคาอยู่ที่ 200 บาทต่อกิโลกรัม เบอร์ 2 ราคาอยู่ที่ 180 บาทต่อกิโลกรัม เบอร์ 3 อยู่ที่ 160 บาทต่อกิโลกรัม และเบอร์ 4 อยู่ที่ 140 บาทต่อกิโลกรัม

4) การประชาสัมพันธ์

เจ้าของสวนสุกฟ้าจะทำการติดต่อขายตามห้างสรรพสินค้าต่างๆ ในตัวเมืองของจังหวัดกรุงเทพมหานครด้วยตัวเอง หากขายไม่หมดจะแจกจ่ายและบางส่วนนำมาทำการแปรรูปเป็นมะขงชิดลอยแก้วแจกจ่ายให้คนรู้จักต่อไปเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ไปในตัว

สามารถนำข้อมูลทางการตลาดที่เก็บจากเกษตรกรต้นแบบมาวิเคราะห์ได้ดังตาราง 4.2

ตารางที่ 4.2 เปรียบเทียบการตลาดของเกษตรกรต้นแบบ

หัวข้อ	สวนบุญชอบ	สวนสุกฟ้า
1. ช่องทางทางการตลาด		
- ขายหน้าสวนของตัวเอง	√	-
- ขายให้ญาติและคนรู้จัก	√	√
- ขายตามตลาดใหญ่ๆ ภายในจังหวัดด้วยตัวเอง	-	-
- ขายตามห้างสรรพสินค้าด้วยตัวเอง	-	√
- มีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อ	√	-

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

หัวข้อ	สวนบุญชอบ	สวนสุภูฟ้า
2. ผลិតภัณฑ์		
- ผลมะขงชิดสด	√	√
- ผลมะขงชิดสดบรรจุกล่องมีตราสินค้า	√	-
- ผลมะขงชิดแปรรูป	-	√
- กิ่งพันธุ์มะขงชิด	√	-
3. ราคา สามารถตั้งราคาเองได้	√	√
4. การประชาสัมพันธ์		
- สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ	√	-
- รายการโทรทัศน์และวิทยุ	√	-
- การเปิดเป็นศูนย์เรียนรู้เป็นวิทยากร	√	-
- สื่อออนไลน์	√	-
- การบริจาค	-	√

จากการสำรวจ

จากตารางที่ 4.2 จะเห็นได้ว่าสวนบุญชอบ ที่นำมาเป็นเกษตรกรต้นแบบในระดับประเทศ นอกจากมีการผลิตมะขงชิดเชิงพาณิชย์แล้วยังเปิดสวนเป็นศูนย์เรียนรู้สำหรับผู้สนใจด้วย ทำให้เป็นที่รู้จักในวงกว้างประกอบกับการเป็นวิทยากรบรรยายในงานต่างๆและได้รับรางวัลมากมายทำให้มีความน่าเชื่อถือสามารถกำหนดราคาได้เองและผู้ซื้อยอมรับ ซึ่งสวนสุภูฟ้าเกษตรกรต้นแบบในระดับจังหวัดถึงจะมีการกำหนดราคาด้วยตนเองเหมือนกันแต่ช่องทางทางการตลาด ผลิตภัณฑ์และการประชาสัมพันธ์ยังน้อยกว่าทำให้การยอมรับจากตลาดหรือผู้ซื้อมีน้อยทำให้การจำหน่ายผลผลิตเป็นไปได้ลำบากกว่าสวนบุญชอบ

จากการศึกษาด้านการตลาดมะขงชิดในจังหวัดเชียงใหม่พบว่าเกษตรกรที่ปลูกมะขงชิดเชิงพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ยังไม่มีตลาดที่แน่นอน หากต้องการจะกำหนดราคาด้วยตนเองนั้นส่วนใหญ่จะเป็นการขายผลผลิตให้กับญาติพี่น้องคนรู้จักและนำไปวางขายด้วยตัวเองมากกว่า และหากขายให้พ่อค้าคนกลางจะมีอำนาจในการต่อรองน้อยกว่าเนื่องจากสินค้าทดแทนที่มีมากในช่วงที่มะขงชิดเก็บเกี่ยวได้และปริมาณความต้องการในเชียงใหม่มีไม่มากทำให้ได้ราคาขายที่ไม่มากพอกับต้นทุนที่ลงทุนปลูกมะขงชิดในแต่ละปี แต่หากมีการทำการตลาดและปรับปรุงส่วนผสมทางการตลาดให้ดีขึ้นก็ยังมีความเป็นไปได้ทางการตลาดในการปลูกมะขงชิดเชิงพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่

4.2 ความเป็นไปได้ทางการเงินในการผลิตมะยงชิด

การศึกษาด้านการเงินผู้ศึกษามุ่งเน้นเพื่อให้ทราบถึงปริมาณเงินทุนที่ต้องใช้ในการลงทุนทำสวนมะยงชิดขนาดกลางเนื่องจากเกษตรกรที่ต้องการเริ่มต้นลงทุนส่วนใหญ่ไม่นิยมลงทุนปลูกพืชที่มีความเสี่ยงและยังไม่รู้จักดีเท่าที่ควมในปริมาณมาก ผู้ศึกษาจึงเลือกทำการศึกษาด้านทุนผลตอบแทนและเงินลงทุนเริ่มแรกในสวนมะยงชิดของ 3 ไร่ และนำมาคำนวณหาระยะเวลาคืนทุนเพื่อใช้ในการวางแผนและประเมินความเป็นไปได้ในการผลิตมะยงชิดเชิงพาณิชย์ เนื่องจากในจังหวัดเชียงใหม่ยังไม่มีมีการปลูกมะยงชิดเชิงพาณิชย์หรือปลูกเชิงเดี่ยวมีเพียงการปลูกร่วมกับพืชชนิดอื่นๆ ผู้สำรวจเลือกทำการสำรวจสวนมะยงชิดขนาดกลาง 1 ตัวอย่างคือสวนมะยงชิดที่อำเภอฮอดเนื่องจากตัวอย่างนี้เริ่มปลูกมะยงชิดประมาณ 6 ปีทำให้พอมีข้อมูลด้านการลงทุนที่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้มากกว่าตัวอย่างอื่นๆ ซึ่งมีข้อมูลต่างๆ ดังนี้

4.2.1 ข้อมูลทั่วไปของสวนตัวอย่าง

- 1) อายุของสวนมะยงชิดตัวอย่าง ปลูกมะยงชิดพันธุ์ทุลเกล้า อายุประมาณ 6 ปีและเริ่มให้ผลผลิตแล้วตั้งแต่ปีที่ 3 พื้นที่ปลูกมะยงชิดประมาณ 3 ไร่ ระยะห่างระหว่างต้นมะยงชิดประมาณ 4.5 เมตร และระยะห่างระหว่างแถว 4.5 เมตร มีต้นมะยงชิดประมาณ 80 ต้นคิดเป็นพื้นที่ปลูก
- 2) ปริมาณผลผลิตและราคามะยงชิด สวนตัวอย่างเริ่มได้ผลผลิตมะยงชิดในปีที่ 3 โดยในปี 2554 มีปริมาณผลผลิตรวมทั้งหมดประมาณ 50 กิโลกรัม เฉลี่ยประมาณ 0.63 กิโลกรัมต่อต้น ปริมาณผลผลิตถือว่ายังไม่มากพอเจ้าของจึงยังไม่ทำตลาดหรือขายอย่างจริงจัง

4.2.2 องค์ประกอบของค่าใช้จ่ายและรายได้ในการลงทุนทำสวนมะยงชิด

องค์ประกอบค่าใช้จ่ายในการทำสวนมะยงชิด 3 ไร่มีดังนี้

- 1) ค่าใช้จ่ายหลักในการลงทุน (investment cost) ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการซื้อเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการลงทุน และมีอายุติดต่อกันนานหลายปีเช่น เครื่องสูบน้ำ เครื่องพ่นสารเคมี เป็นต้น รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการซื้อที่ดิน การปรับปรุงพื้นที่ ซึ่งตัวอย่างที่ทำการศึกษามีค่าใช้จ่ายในการลงทุนดังนี้

1.1) ค่าใช้จ่ายในการซื้อที่ดิน เกษตรกรทำการซื้อที่ดิน 3 ไร่เป็นเงิน 500,000 บาท

1.2) ค่าเตรียมพื้นที่ เกษตรกรจะทำการเตรียมพื้นที่ดินเพื่อให้เหมาะสมต่อการปลูกมะยงชิด ซึ่งประกอบด้วย

- ค่าเตรียมพื้นที่ประกอบด้วย ก่อนที่เกษตรกรจะปลูกมะยงชิดที่ดินเดิมเป็นที่รกร้าง จึงทำการจ้างรถไถมาปรับพื้นที่คิดเฉพาะสวนมะยงชิด 3 ไร่เท่ากับ 249 บาท นอกจากนี้ยังทำการขุดบ่อน้ำขนาดกว้าง 5 เมตร ยาว 10 เมตร ลึก 3 เมตร ค่าจ้างแรงงานและค่าจ้างเครื่องมือต่างๆ คิดเป็นเงิน 6,000 บาท รวมค่าเตรียมพื้นที่ทั้งหมด 6,500 บาท

- ค่าใช้จ่ายในการวางระบบท่อน้ำ จากการสำรวจพบว่าระบบการให้น้ำของเกษตรกร ตัวอย่างจะใช้ระบบสปริงเกอร์ นั่นคือเกษตรกรจะขุดดินและวางท่อน้ำไว้ใต้ดิน จากนั้นจะทำการต่อระบบจ่ายน้ำแบบสปริงเกอร์ขึ้นมาเหนือผิวดินสำหรับให้น้ำกับต้นมะขงชิดทุกต้น โดยแหล่งน้ำมาจากเหมืองเก่าซึ่งห่างจากสวนประมาณ 800 เมตรทำการต่อท่อกวางเครื่องสูบน้ำขนาดใหญ่ สูบมาพักไว้ในบ่อน้ำของสวนที่ขุดเตรียมไว้ ค่าจ้างแรงงาน 4 คนเหมารวมงานวางระบบท่อน้ำทั้งหมด คิดเป็นค่าใช้จ่าย 6000 บาท

1.3) ค่าใช้จ่ายในการสร้างโรงเรือนเก็บของและรั้วลวดหนาม โดยเกษตรกรทำการสร้างโรงเรือนจำนวน 1 หลังขนาดประมาณกว้าง 4 เมตร ยาว 4 เมตรและสูง 4 เมตร มีลักษณะแบ่งครึ่งโดยครึ่งหนึ่งเป็นผนังอิฐฉาบปูนสูงประมาณ 1 เมตรและเทพื้นที่พื้นสูงประมาณ 30 เซนติเมตร อีกครึ่งหนึ่งเป็นพื้นดินโล่งไม่มีผนัง หลังคากระเบื้องลอนธรรมดา ใช้สำหรับเก็บเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรต่างๆ รวมถึงปัจจัยการผลิตที่จำเป็น ค่าใช้จ่ายในการสร้างโรงเรือน คิดเป็นเงิน 10,000 บาท มีอายุการใช้งานประมาณ 30 ปี นอกจากนี้เกษตรกรยังทำการขึงรั้วลวดหนามรอบสวนโดยใช้เสาปูนทั้งหมด 200 ต้น ราคา 40 บาทต่อต้น เป็นเงิน 8,000 บาท ประกอบกับลวดหนามเป็นขดความยาว 40 เมตรต่อขด ใช้ 10 ขด ราคา 180 บาทต่อขด เป็นเงิน 1,800 บาท ค่าจ้างแรงงานฝังเสา รั้วลวดหนาม 4,000 บาท อายุการใช้งานประมาณ 20 ปี มีมูลค่าซากเท่ากับศูนย์เมื่อหมดอายุการใช้งาน รวมคิดเป็นค่าใช้จ่ายในการสร้างโรงเรือนและรั้วลวดหนามเป็นเงิน 23,800 บาท

1.4) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอุปกรณ์การเกษตรต่างๆ มีรายละเอียดดังนี้

- เครื่องสูบน้ำพร้อมท่อ แบ่งเป็น 2 เครื่อง โดยเครื่องสูบน้ำเครื่องเล็กใช้สูบน้ำจากบ่อในสวนเพื่อรดน้ำในสวนด้วยระบบสปริงเกอร์ มีอายุการใช้งานประมาณ 15 ปีจำนวน 1 เครื่องพร้อมท่อ คิดเป็นค่าใช้จ่าย 7,200 บาท เครื่องสูบน้ำเครื่องใหญ่ใช้สูบน้ำจากเหมืองเก่ามายังบ่อน้ำภายในสวนพร้อมท่อ อายุการใช้งานประมาณ 15 ปี คิดเป็นค่าใช้จ่าย 42,000 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 49,200 บาท มีมูลค่าซากเท่ากับศูนย์เมื่อสิ้นอายุการใช้งาน

- หัวจ่ายน้ำระบบสปริงและท่อน้ำ เป็นระบบจ่ายน้ำที่ผ่านทางท่อน้ำที่ได้วางระบบการเดินท่อน้ำไว้ใต้ดินภายในสวน หัวจ่ายน้ำมีอายุการใช้งานประมาณ 10 ปี มะขงชิด 1 ต้นใช้หัวจ่าย 1 ตัว ดังนั้นมะขงชิด 80 ต้น ใช้หัวจ่ายน้ำ 80 หัวราคาหัวจ่ายละ 5 บาท คิดเป็นเงิน 400 บาท และมีมูลค่าซากเท่ากับศูนย์เมื่อสิ้นสุดอายุการใช้งาน ท่อน้ำที่ใช้ในการวางระบบน้ำเป็นท่อน้ำพีวีซีจำนวน 150 ท่อนความยาวท่อนละ 4 เมตร อายุการใช้งานประมาณ 20 ปี ราคาท่อนละ 40 บาทคิดเป็นค่าใช้จ่าย 6,000 บาท มีมูลค่าซากเท่ากับศูนย์เมื่อหมดอายุการใช้งาน รวมหัวจ่ายน้ำและท่อน้ำที่ใช้วางระบบสปริงเกอร์คิดเป็นค่าใช้จ่าย 6,400 บาท

- สายยาง เกษตรกรใช้สายยางขนาด 1 นิ้วในการรดน้ำในส่วนของกิ่งพันธุ์หรือใช้ทำกิจกรรมอื่นๆ ในสวน โดยจะต่อเข้ากับเครื่องสูบน้ำหรือก๊อคน้ำ ม้วนละ 100 เมตร จำนวน 2 ม้วน คิดเป็นค่าใช้จ่าย 1,700 บาท มีอายุการใช้งานประมาณ 5 ปีและมีมูลค่าซากเท่ากับศูนย์เมื่อสิ้นอายุการใช้งาน

- เครื่องพ่นยา ใช้สำหรับการพ่นสารเคมีกำจัดแมลง ป้องกันโรคพืชและปุยทางใบ การทำงานของเครื่องพ่นฉีดสารเคมีจะเป็นแบบใช้เครื่องยนต์ มีจำนวน 1 เครื่อง ราคาเครื่องละ 8,000 บาท มีอายุการใช้งานประมาณ 25 ปี มีมูลค่าซากประมาณ 300 บาทเมื่อสิ้นอายุการใช้งาน

- ถังผสมสารเคมี มีลักษณะเป็นถังพลาสติกขนาด 200 ลิตร เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการผสมสารเคมีก่อนฉีดพ่น จำนวน 1 ถัง คิดเป็นค่าใช้จ่าย 1,200 บาท อายุการใช้งาน 20 ปีและมีมูลค่าซากเท่ากับศูนย์เมื่อหมดอายุการใช้งาน

- เครื่องตัดหญ้า ใช้สำหรับกำจัดวัชพืชต่างๆ ในสวนมีจำนวน 2 เครื่องแบ่งเป็นเครื่องตัดหญ้าแบบเดินตาม 1 เครื่อง อายุการใช้งานประมาณ 25 ปี มีมูลค่าซากประมาณ 500 บาทเมื่อหมดอายุการใช้งานราคา 8,000 บาท และเครื่องตัดหญ้าแบบสะพาย 1 เครื่อง อายุการใช้งานประมาณ 25 ปี มีมูลค่าซากประมาณ 100 บาทเมื่อหมดอายุการใช้งานราคา 4,000 บาท รวมคิดเป็นค่าใช้จ่าย 12,000 บาท

1.5) เครื่องมือต่างๆ ประกอบด้วย

- จอบ จำนวน 2 เล่ม ราคาเล่มละ 100 บาท คิดเป็นค่าใช้จ่าย 200 บาท มีอายุการใช้งานประมาณ 10 ปี และมีมูลค่าซากประมาณ 3 บาทเมื่อหมดอายุการใช้งาน

- พลั่ว จำนวน 2 เล่ม ราคาเล่มละ 100 บาท คิดเป็นค่าใช้จ่าย 200 บาท มีอายุการใช้งานประมาณ 10 ปี และมีมูลค่าซากประมาณ 3 บาทเมื่อหมดอายุการใช้งาน

- เสียม จำนวน 1 เล่ม ราคาเล่มละ 100 บาท คิดเป็นค่าใช้จ่าย 100 บาท มีอายุการใช้งานประมาณ 10 ปี และมีมูลค่าซากประมาณ 3 บาทเมื่อหมดอายุการใช้งาน

- บุ้งกี๋ จำนวน 2 อัน ราคาอันละ 50 บาท คิดเป็นค่าใช้จ่าย 100 บาท มีอายุการใช้งานประมาณ 10 ปี และมีมูลค่าซากเท่ากับศูนย์เมื่อหมดอายุการใช้งาน

- มีดค้ายหญ้า จำนวน 3 เล่ม ราคาเล่มละ 100 บาท คิดเป็นค่าใช้จ่าย 300 บาท มีอายุการใช้งานประมาณ 10 ปี และมีมูลค่าซากประมาณ 3 บาทเมื่อหมดอายุการใช้งาน

- กรรไกรตัดแต่งกิ่ง จำนวน 1 อัน ราคาอันละ 100 บาท คิดเป็นค่าใช้จ่าย 100 บาท มีอายุการใช้งาน 5 ปี และมีมูลค่าซากเท่ากับศูนย์เมื่อหมดอายุการใช้งาน

2) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (operating cost) จากการสำรวจพบว่าค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของการลงทุนทำสวนมะยงชิดขนาด 6 ไร่ มีดังนี้

2.1) ค่าแรงงาน สวนคุณสุวิทย์ทำกร้างแรงงาน 1 คนในการขุดหลุมวางแนวปลูกระยะขึงคิ ค่าจ้างรายวันวันละ 200 บาท ทำงานทั้งหมด 2 วันคิดเป็นเงินทั้งสิ้น 400 บาท นอกจากนั้นกระบวนการดูแลต่างๆ เช่นการใส่ปุ๋ย การพ่นสารเคมี การกำจัดวัชพืช การตัดแต่งกิ่ง และการเก็บเกี่ยวผลผลิตเป็นต้น มีคุณเรือนเป็นผู้ดูแลเพียงผู้เดียว ไม่มีการจ้างงานมาช่วย

2.2) ค่าวัสดุปัจจัยต่างๆ มีดังนี้

- ค่ากิ่งพันธุ์ เกษตรกรซื้อกิ่งพันธุ์ทุลเกล้าจากสวนอุดมการเกษตรที่จังหวัดนครนายก ราคากิ่งละ 150 บาท ซื้อมาทั้งสิ้น 80 ต้น คิดเป็นเงิน 12,000 บาท

- ค่าปุ๋ยคอก เกษตรกรใช้ปุ๋ยคอก (มูลวัว) โดยใส่ปีละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 กิโลกรัมต่อต้น รวมใน 1 ปีเกษตรกรใช้ปุ๋ยคอก 160 กิโลกรัม ปุ๋ยคอก (มูลวัว) ราคาตันละ 1,750 บาท เฉลี่ยกิโลกรัมละ 1 บาท 75 สตางค์ คิดเป็นค่าใช้จ่ายต่อปีเป็นเงิน 280 บาท

- ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยเคมีที่เกษตรกรใช้คือปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 เป็นปุ๋ยเคมีที่ใช้บำรุงดินและใบ ใส่ปีละ 4 ครั้ง ครั้งละ 0.25 กิโลกรัมต่อต้น รวม 1 ปีใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 ทั้งหมด 80 กิโลกรัมต่อปี โดยปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 บรรจุกระสอบขนาด 40 กิโลกรัม ราคากระสอบละ 500 บาท คิดเป็นค่าใช้จ่ายต่อปีเป็นเงิน 1,000 บาท

- ปุ๋ยชีวภาพ เกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยน้ำชีวภาพฉีดพ่นทางใบขนานบรรจุ 10 กิโลกรัมราคา 50 บาท โดยการใช้จะปุ๋ยชีวภาพ 1 ฝา ผสมน้ำ 20 ลิตรใช้น้ำทั้งหมด 40 ลิตรจึงจะสามารถฉีดระยะขึงคิทั้งหมดสวนได้ ฉีดพ่นอาทิตย์ละ 2 ครั้ง

- ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้าสำหรับเครื่องสูบน้ำและค่าน้ำมันเชื้อเพลิง สวนระยะขึงคิของเกษตรกรมีค่าน้ำประมาณปีละ 5,000 บาทเนื่องจากบางครั้งน้ำจากแหล่งน้ำมีไม่เพียงพอจึงต้องใช้น้ำปะปาในการรดน้ำต้นไม้ เฉลี่ยไร่ละ 833 บาทคิดเป็นส่วนของระยะขึงคิ 3 ไร่คิดเป็นเงิน 2,499 บาท ส่วนไฟฟ้าสำหรับเครื่องสูบน้ำด้วยระบบมอเตอร์ไฟฟ้าจำนวน 2 เครื่อง ใช้ในการสูบน้ำจากแหล่งน้ำมาเก็บไว้ในบ่อน้ำของตนเองในช่วงฤดูร้อน และใช้สูบน้ำจากบ่อน้ำในสวนเข้าระบบปริงเกอร์ โดยมีค่าไฟฟ้าเฉลี่ยปีละ 5,000 บาท เฉลี่ยไร่ละ 833 บาทคิดเป็นส่วนของระยะขึงคิ 3 ไร่คิดเป็นเงิน 2,499 บาท ส่วนน้ำมันเชื้อเพลิงใช้กับเครื่องพ่นสารเคมีเป็นน้ำมันดีเซล และเครื่องตัดหญ้าทั้งขนาดใหญ่และเล็กใช้น้ำมันเบนซิน เฉลี่ยค่าน้ำมันต่อปีคิดเป็นเงิน 2,000 บาท เฉลี่ยไร่ละ 333 บาทคิดเป็นส่วนของระยะขึงคิ 3 ไร่คิดเป็นเงิน 999 บาท

3) ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา (maintenance cost) ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาสวนระยะขึงคิขนาด 6 ไร่ ซึ่งได้จากการสอบถามเกษตรกรมีดังนี้

3.1) ค่าภาษีที่ดิน จากการสำรวจพบว่าเกษตรกรต้องเสียค่าภาษีที่ดินในอัตราไร่ละ 10 บาท ดังนั้นคิดเป็นค่าใช้จ่ายทั้งหมด 30 บาทต่อปี

3.2) ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมอุปกรณ์การเกษตร เกษตรกรจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมและบำรุงรักษาอุปกรณ์การเกษตรต่างๆ เฉลี่ยเท่ากันทุกปีๆ ละ 1,300 บาท ดังนี้

- เครื่องสูบน้ำ ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมและบำรุงรักษาคิดเป็นเงิน 500 บาทต่อปี
- ท่อส่งน้ำ ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมและบำรุงรักษาคิดเป็นเงิน 600 บาทต่อปี
- เครื่องพ่นสารเคมี ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมบำรุงรักษาคิดเป็นเงิน 100 บาทต่อปี
- เครื่องตัดหญ้า ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมบำรุงรักษาคิดเป็นเงิน 100 บาทต่อปี

ในการประเมินต้นทุนเริ่มต้นและระยะเวลาคืนทุนผู้ศึกษาทำการตั้งสมมติฐานไว้ 2 กรณี ดังนี้

กรณีที่ 1 กรณีที่เกษตรกรไม่มีที่ดินเป็นของตนเองและตัดสินใจลงทุนปลูกมะขงชิดเชิงพาณิชย์ตั้งแต่เริ่มต้น คือตั้งแต่ไม่มีที่ดินหรืออุปกรณ์อยู่ก่อน เกษตรกรทำการลงทุนใหม่ทั้งหมด ตั้งแต่การซื้อที่ดินและลงทุนในอุปกรณ์การเกษตรและเครื่องจักรที่จำเป็น มีคนดูแลเพียง 1 คนไม่มีการจ้างแรงงานเพิ่ม เกษตรกรจะใช้เงินลงทุนดังแสดงในตารางที่ 4.3 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์รายจ่ายในแต่ละปีแสดงในตารางที่ 4.4 และเมื่อนำมาวิเคราะห์รายได้สุทธิและระยะเวลาคืนทุนจะได้ผลดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.3 รายการ ปริมาณ และค่าใช้จ่ายในการเริ่มลงทุนทำสวนมะขงชิดขนาด 3 ไร่ ในกรณีที่ 1

รายการ	จำนวน	ราคา (บาท)
ค่าใช้จ่ายหลักในการลงทุน		
1. ค่าใช้จ่ายในการซื้อที่ดิน(เฉพาะมะขงชิด)	3 ไร่	500,000
2. ค่าเตรียมพื้นที่		
- จ้างรถปรับไถพื้นที่	3 ไร่	249
- จ้างแรงงานและเครื่องมือขุดบ่อน้ำ (ขนาด 50 ตารางเมตร ลึก 3 เมตร)	1 บ่อ	6,000
- จ้างแรงงานในการวางระบบท่อน้ำ	เหมาจ่าย	3,000
3. ค่าใช้จ่ายในการสร้างโรงเรือนเก็บของและรั้ว		
- โรงเรือน (ขนาด 16 ตารางเมตร สูง 4 เมตร)	1 หลัง	10,000
- รั้วลวดหนามแบ่งเป็น		
เสาปูน	200 ต้น	8,000
ลวดหนาม (ขนาดขดละ 40 เมตร)	10 ขด	1,800
ค่าจ้างแรงงาน	เหมาจ่าย	4,000

จากการสำรวจ

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ราคา (บาท)
4. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอุปกรณ์การเกษตรต่างๆ		
- เครื่องสูบน้ำพร้อมท่อ	2 เครื่อง	49,200
- หัวจ่ายน้ำระบบสปริงเกอร์	80 หัว	400
- ท่อน้ำ (ขนาดยาวท่อนละ 4 เมตร)	150 ท่อน	6,000
- สายยาง (ขนาดม้วนละ 100 เมตร)	2 ม้วน	1,700
- เครื่องพ่นยา	1 เครื่อง	8,000
- ถังผสมสารเคมี (ขนาด 200 ลิตร)	1 ถัง	1,200
- เครื่องตัดหญ้า	2 เครื่อง	12,000
ค่าใช้จ่ายหลักในการลงทุน		
5. เครื่องมือต่างๆ		
- จอบ	2 เล่ม	200
- พลั่ว	2 เล่ม	200
- เสียม	1 เล่ม	100
- บุ้งกี๋	2 อัน	100
- มีดดาบหญ้า	3 เล่ม	300
- กรรไกรตัดแต่งกิ่ง	1 อัน	100
รวม		612,549
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน		
1. ค่าแรงงาน		
- แรงงานในการขุดหลุมวางแนวปลูก 1 คน	2 วัน	400
2. ค่าวัสดุปัจจัยต่างๆ		
- ค่ากิ่งพันธุ์	80 ต้น	12,000
- ค่าปุ๋ยคอกขี้วัว	160 กิโลกรัมต่อปี	280
- ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15	2 กระสอบต่อปี	1,000
- ปุ๋ยชีวภาพ (ขนาด 10 กิโลกรัม)	1 ถุง	50
- ค่าน้ำ	1 ปี	2,499

จากการสำรวจ

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ราคา (บาท)
- ค่าไฟฟ้า	1 ปี	2,499
- ค่าน้ำมัน	1 ปี	999
รวม		19,727
ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา		
1. ค่าภาษีที่ดิน	3 ไร่	30
2. ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมอุปกรณ์	ต่อปี	1,300
รวม		1,330
เงินลงทุนเริ่มแรกที่ใช้ในการทำสวนมะขงชิด 3 ไร่ในปีแรก เท่ากับ 633,606 บาท		

จากการสำรวจ

จากตารางที่ 4.3 จะเห็นได้ว่าหากเกษตรกรลงทุนซื้อที่ดินใหม่จะทำให้มีต้นทุนเริ่มต้นการลงทุนทำสวนมะขงชิด 3 ไร่ในปีแรกประมาณ 633,606 บาท ซึ่งคิดเป็นค่าที่ดินถึง 500,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 78.91 รองลงมาเป็นการลงทุนกับเครื่องจักร และกิ่งพันธุ์มะขงชิด เป็นเงินประมาณ 49,200 บาท และ 12,000 บาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นร้อยละ 7.77 และร้อยละ 1.89 ตามลำดับ สามารถนำมาแยกแสดงต้นทุนที่ต้องเสียไปในแต่ละปีได้ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ต้นทุนที่ต้องเสียไปในแต่ละปีสำหรับเกษตรกรในกรณีที่ 1

รายการ	ต้นทุนการผลิตปีที่ 1 - 10		ต้นทุนการผลิตปีที่ 11 - 25 ²	
	เป็นตัวเงิน	ไม่เป็นตัวเงิน	เป็นตัวเงิน	ไม่เป็นตัวเงิน
1. ค่าวัสดุปัจจัย				
1.1 ปุ๋ยคอก	280	-	336	-
1.2 ปุ๋ยเคมี	1,000	-	1,200	-
1.3 ปุ๋ยชีวภาพ	50	-	60	-
1.4 ค่าน้ำ	2,499	-	2,999	-
1.5 ค่าไฟฟ้า	2,499	-	2,999	-
1.6 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	999	-	1,199	-

จากการสำรวจ

² ปีการผลิตที่ 11 - 25 ผู้ศึกษาคำนวณต้นทุนปัจจัยการผลิตต่างๆ จากปีที่ 1 - 10 เพิ่มอีกร้อยละ 20

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

รายการ	ต้นทุนการผลิตปีที่ 1 - 10		ต้นทุนการผลิตปีที่ 11 - 25 ²	
	เป็นตัวเงิน	ไม่เป็นตัวเงิน	เป็นตัวเงิน	ไม่เป็นตัวเงิน
2. ค่าแรงคนดูแล 1 คน ¹	-	6,000	-	7,200
3. ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์การเกษตร	1,300	-	1,560	-
4. ค่าภาษีที่ดิน	30	-	30	-
รวม	8,657	6,000	10,383	7,200
รวมต้นทุนการผลิตที่เสียไปแต่ละปี	14,675		17,583	

จากการสำรวจ

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่าในกรณีที่ 1 เกษตรกรจำเป็นต้องเสียต้นทุนในแต่ละปีโดยปีที่ 1 - 10 เกษตรกรต้องเสียต้นทุนปีละ 14,675 บาทต่อปี และตั้งแต่ปีที่ 11 - 25 เกษตรกรมีต้นทุนที่ต้องเสียเพิ่มเป็น 17,583 บาทต่อปี โดยผู้ศึกษาประเมินให้ต้นทุนแต่ละรายการเพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 20 เนื่องจากมะขงชิดที่ใช้เวลาปลูกนานขึ้นน่าจะมีต้นทุนในการดูแลสูงขึ้น เพื่อเพิ่มผลผลิตให้มากขึ้นต่อไป ในการคำนวณระยะเวลาคืนทุนนั้นจำเป็นต้องมีการคำนวณปริมาณผลผลิตล่วงหน้าและรายได้ที่ได้จากการขายผลผลิต ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ปริมาณผลผลิต อ้างอิงจากงานวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ทางการเงินของการลงทุนทำสวนมะปรางในอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก โดย นุชา 2547 ซึ่งพบว่าปริมาณผลผลิตสูงสุดของมะขงชิดจะอยู่ที่ปีที่ 25 และค่อยๆ ลดลงในปีที่ 26 เป็นต้นไป เมื่อคำนวณแล้วตั้งแต่ปีที่ 4 - 25 ปริมาณผลผลิตมีอัตราการเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 13 ต่อปี และตั้งแต่ปีที่ 26 มีอัตราการลดลงประมาณร้อยละ 12 ต่อปี ซึ่งจะนำมาใช้วิเคราะห์ปริมาณผลผลิตมะขงชิดในการศึกษาครั้งนี้

การวิเคราะห์รายได้ในแต่ละปี เนื่องจากตัวอย่างไม่มีการขายผลผลิตออกสู่ตลาดดังนั้นผู้ศึกษาจึงใช้ราคาขายมะขงชิดเฉลี่ยของเกษตรกรตัวอย่างที่ทำการเก็บข้อมูล โดยราคาขายเฉลี่ยเท่ากับ 80 บาทต่อกิโลกรัม ทำให้วิเคราะห์รายได้ในการขายมะขงชิดต่อปีและระยะเวลาคืนทุนของตัวอย่างในกรณีที่ 1 แสดงดังตารางที่ 4.5

¹ คนดูแล ในที่นี้ทำหน้าที่ดูแลสวนมะขงชิด คอยให้น้ำ แดงกิ่ง ใส่ปุ๋ย เก็บผลผลิต แต่ไม่ได้เฝ้าสวนมะขงชิดเป็นอาชีพหลัก

² ปีการผลิตที่ 11 - 25 ผู้ศึกษาคำนวณต้นทุนปีจ่ายการผลิตต่างๆ จากปีที่ 1 - 10 เพิ่มอีกร้อยละ 20

ตารางที่ 4.5 รายได้สุทธิและระยะเวลาคืนทุนของสวนมะยงชิดขนาด 3 ไร่ กรณีที่ 1

ปี	ค่าใช้จ่ายทั้งหมด	ปริมาณผลผลิต (กิโลกรัม)	รายได้จากการขาย มะยงชิด (บาท) ³	รายได้สุทธิ (บาท)	รายได้สุทธิสะสม (บาท)
1	633,606 ¹	0	0	-633,606	-633,606
2	14,675 ²	0	0	-14,675	-648,281
3	14,675	20	1,600	-13,075	-661,356
4	14,675	35	2,800	-11,875	-673,231
5	14,675	45	3,600	-11,075	-684,306
6	14,675	50	4,000	-10,675	-694,981
7	14,675	56.5	4,528	-10,147	-705,128
8	14,675	63.85	5,108	-9,567	-714,695
9	14,675	72.15	5,772	-8,903	-723,598
10	14,675	81.53	6,522	-8,153	-731,751
11	17,583 ²	92.13	7,370	-10,213	-741,964
12	17,583	104.11	8,329	-9,254	-751,218
13	17,583	117.64	9,411	-8,172	-759,390
14	17,583	132.93	10,634	-6,949	-766,339
15	17,583	150.21	12,017	-5,566	-771,905
16	17,583	169.74	13,579	-4,004	-775,909
17	17,583	191.80	15,344	-2,239	-778,148
18	17,583	216.73	17,338	-245	-778,393
19	17,583	244.91	19,593	2,010	-776,383
20	17,583	276.75	22,140	4,557	-771,826
21	17,583	312.73	25,018	7,435	-764,391
22	17,583	353.38	28,270	10,687	-753,704

จากการสำรวจ

¹ 633,606 บาท ได้จากการคำนวณต้นทุนเริ่มแรกแสดงในตารางที่ 4.3

² 14,675 บาท และ 17,583 ได้จากการคำนวณต้นทุนที่ต้องเสียต่อปีแสดงในตารางที่ 4.4

³ ราคาขายมะยงชิด 80 บาทต่อกิโลกรัม

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ปี	ค่าใช้จ่ายทั้งหมด	ปริมาณผลผลิต (กิโลกรัม)	รายได้จากการขาย มะยงชิด (บาท) ³	รายได้สุทธิ (บาท)	รายได้สุทธิสะสม (บาท)
23	17,583 ²	399.32	31,946	14,363	-739,341
24	17,583	451.23	36,098	18,515	-720,826
25	17,583	509.89	40,791	23,208	-697,618
รวม		4,147.53	331,808		

จากการสำรวจ

สรุปกรณีที่ 1 เกษตรกรลงทุนซื้อที่ดินเป็นของตนเอง จากตารางที่ 4.3 จะเห็นได้ว่าหากซื้อที่ดินเองจำเป็นต้องใช้เงินลงทุนเริ่มต้นสูงประมาณ 633,606 บาทในปีแรก ซึ่งเป็นค่าที่ดิน 3 ไร่ ประมาณ 500,000 บาท รองลงมาเป็นค่าเครื่องจักรอุปกรณ์การเกษตรได้แก่เครื่องสูบน้ำ 2 เครื่อง ราคา 49,200 บาท เครื่องตัดหญ้ารวม 12,000 บาทและค่ากิ่งพันธุ์มะยงชิด 12,000 บาท แต่ในกรณีนี้ จากตารางที่ 4.4 จะเห็นได้ว่าค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินในปีที่ 2 – 10 คิดเป็นเงินประมาณ 14,675 บาท ต่อปี ปีที่ 11 – 25 คิดเป็นเงินประมาณ 17,583 บาทต่อปี โดยผู้ศึกษาให้ค่าใช้จ่ายปัจจัยผันแปรต่างๆ เพิ่มจากปีที่ 2 – 10 คิดเป็นร้อยละ 20 ในแต่ละรายการ ยกเว้นค่าภาษีที่ดินที่ต้องเสียเท่าเดิมทุกๆ ปี และในตารางที่ 4.5 จะเห็นว่าการลงทุนทำสวนมะยงชิดต้องใช้เวลามากกว่า 25 ปี โดยในปีที่ 25 เกษตรกรจะมีเงินติดลบประมาณ 697,618 บาท เมื่อนำมาพิจารณาความเป็นไปได้ทางการเงินแล้ว การคืนทุนหรือกำไรที่ได้จากการขายมะยงชิดมีน้อยมาก การคืนทุนใช้ระยะเวลาาน ปริมาณผลผลิตที่ไม่มากประกอบกับราคาขายที่ไม่สูงทำให้ได้กำไรน้อยจึงมีความเป็นไปได้ในการลงทุนทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ต่ำมาก

กรณีที่ 2 กรณีที่เกษตรกรไม่มีที่ดินเป็นของตนเองและตัดสินใจทำการเช่าพื้นที่ทางการเกษตรเพื่อลงทุนปลูกมะยงชิดเชิงพาณิชย์ ทำการลงทุนซื้อเครื่องจักรอุปกรณ์ทางการเกษตรใหม่ และดูแลเพียง 1 คน ไม่มีการจ้างแรงงานเพิ่ม เกษตรกรต้องใช้เงินลงทุนเริ่มต้นตามตารางที่ 4.6 นำข้อมูลต้นทุนที่ได้มาคำนวณรายจ่ายในแต่ละปีแสดงในตารางที่ 4.7 และเมื่อนำมาวิเคราะห์รายได้สุทธิและระยะเวลาคืนทุนจะได้ผลตามตารางที่ 4.8

² 14,675 บาท และ 17,583 ได้จากการคำนวณต้นทุนที่ต้องเสียต่อปีแสดงในตารางที่ 4.4

³ ราคาขายมะยงชิด 80 บาทต่อกิโลกรัม

ตารางที่ 4.6 รายการ ปริมาณ และค่าใช้จ่ายในการเริ่มลงทุนทำสวนมะขงชิดขนาด 3 ไร่ ในกรณีที่ 2

รายการ	จำนวน	ราคา (บาท)
ค่าใช้จ่ายหลักในการลงทุน		
1. ค่าเตรียมพื้นที่		
- จ้างรถปรับไถพื้นที่	3 ไร่	249
- จ้างแรงงานและเครื่องมือขุดบ่อน้ำ (ขนาด 50 ตารางเมตร ลึก 3 เมตร)	1 บ่อ	6,000
- จ้างแรงงานในการวางระบบท่อน้ำ	เหมาจ่าย	3,000
2. ค่าใช้จ่ายในการสร้างโรงเรือนเก็บของและรั้ว		
- โรงเรือน (ขนาด 16 ตารางเมตร สูง 4 เมตร)	1 หลัง	10,000
3. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอุปกรณ์การเกษตรต่างๆ		
- เครื่องสูบน้ำพร้อมท่อ	2 เครื่อง	49,200
- หัวจ่ายน้ำระบบสปริงเกอร์	80 หัว	400
- ท่อน้ำ (ขนาดยาวท่อนละ 4 เมตร)	150 ท่อน	6,000
- สายยาง (ขนาดม้วนละ 100 เมตร)	2 ม้วน	1,700
- เครื่องพ่นยา	1 เครื่อง	8,000
- ถังผสมสารเคมี (ขนาด 200 ลิตร)	1 ถัง	1,200
- เครื่องตัดหญ้า	2 เครื่อง	12,000
ค่าใช้จ่ายหลักในการลงทุน		
4. เครื่องมือต่างๆ		
- จอบ	2 เล่ม	200
- พลั่ว	2 เล่ม	200
- เสียม	1 เล่ม	100
- บั้งก็	2 อัน	100
- มีดคายนหญ้า	3 เล่ม	300
- กรรไกรตัดแต่งกิ่ง	1 อัน	100
รวม		98,749

จากการสำรวจ

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ราคา (บาท)
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน		
1. ค่าเช่าที่ดิน	3 ไร่	3,000
2. ค่าแรงงาน - แรงงานในการขุดหลุมวางแนวปลูก 1 คน	2 วัน	400
3. ค่าวัสดุปัจจัยต่างๆ		
- ค่ากิ่งพันธุ์	80 ต้น	12,000
- ค่าปุ๋ยคอกจี้วัว	160 กิโลกรัมต่อปี	280
- ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15	2 กระสอบต่อปี	1,000
- ปุ๋ยชีวภาพ (ขนาด 10 กิโลกรัม)	1 ถุง	50
- ค่าน้ำ	1 ปี	2,499
- ค่าไฟฟ้า	1 ปี	2,499
- ค่าน้ำมัน	1 ปี	999
รวม		22,727
ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา		
1. ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมอุปกรณ์	ต่อปี	1,300
รวม		1,300
รวมเงินลงทุนเริ่มแรกที่ใช้ในการทำสวนมะขงชิด 3 ไร่ในปีแรก เท่ากับ 122,776 บาท		

จากการสำรวจ

จากตารางที่ 4.6 จะเห็นได้ว่าหากเกษตรกรลงทุนเช่าที่ดินเพื่อปลูกมะขงชิดต้นทุนในปีแรกจะลดลงถึง 504,830 บาทหรือลดลงกว่าร้อยละ 80.6 โดยจากเงินทุนที่ต้องซื้อที่ดินจะเปลี่ยนเป็นค่าเช่าที่ดินที่ต้องจ่ายทุกปีเป็นเงินประมาณ 3,000 บาทต่อปีและทำให้ไม่ต้องเสียภาษีที่ดิน สามารถนำมาแยกแสดงต้นทุนที่ต้องเสียไปในแต่ละปีได้ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 แสดงต้นทุนที่ต้องเสียไปในแต่ละปีสำหรับเกษตรกรในกรณีที่ 2

รายการ	ต้นทุนการผลิตปีที่ 1 - 10		ต้นทุนการผลิตปีที่ 11 - 25 ²	
	เป็นตัวเงิน	ไม่เป็นตัวเงิน	เป็นตัวเงิน	ไม่เป็นตัวเงิน
1. ค่าวัสดุปัจจัย				
1.1 ปุ๋ยคอก	280	-	336	-
1.2 ปุ๋ยเคมี	1,000	-	1,200	-
1.3 ปุ๋ยชีวภาพ	50	-	60	-
1.4 ค่าน้ำ	2,499	-	2,999	-
1.5 ค่าไฟฟ้า	2,499	-	2,999	-
1.6 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	999	-	1,199	-
2. ค่าแรงคนดูแล 1 คน ¹	-	6,000	-	7,200
3. ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์การเกษตร	1,300	-	1,560	-
4. ค่าเช่าที่ดิน	3,000	-	3,000	-
รวม	11,627	6,000	13,353	7,200
รวมต้นทุนการผลิตที่เสียไปแต่ละปี	17,627		20,553	

จากการสำรวจ

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นว่าในกรณีที่ 2 เกษตรกรจำเป็นต้องเสียต้นทุนในแต่ละปีโดยปีที่ 1 - 10 เกษตรกรต้องเสียต้นทุนปีละ 17,627 บาทต่อปี และตั้งแต่ปีที่ 11 - 25 เกษตรกรมีต้นทุนที่ต้องเสียเพิ่มเป็น 20,583 บาทต่อปี โดยผู้ศึกษาประเมินให้ต้นทุนแต่ละรายการเพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 20 เนื่องจากมะขงชิดที่ใช้เวลาปลูกนานขึ้นน่าจะมีต้นทุนในการดูแลสูงขึ้น เพื่อเพิ่มผลผลิตให้มากขึ้นต่อไป ในการคำนวณระยะเวลาคืนทุนนั้นจำเป็นต้องมีการคำนวณปริมาณผลผลิตล่วงหน้าและรายได้ที่ได้จากการขายผลผลิต ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ปริมาณผลผลิตเช่นเดียวกับในกรณีที่ 1 แสดงผลการคำนวณดังตารางที่ 4.8

¹ คนดูแล ในที่นี้ทำหน้าที่ดูแลสวนมะขงชิด คอยให้น้ำ แต่งกิ่ง ใส่ปุ๋ย เก็บผลผลิต แต่ไม่ได้เฝ้าสวนมะขงชิดเป็นอาชีพหลัก

² ปีการผลิตที่ 11 - 25 ผู้ศึกษาคำนวณต้นทุนปัจจัยการผลิตต่างๆ จากปีที่ 1 - 10 เพิ่มอีกร้อยละ 20

ตารางที่ 4.8 รายได้สุทธิและระยะเวลาคืนทุนของสวนมะยงชิดขนาด 3 ไร่ กรณีที่ 2

ปี	ค่าใช้จ่ายทั้งหมด	ปริมาณผลผลิต (กิโลกรัม)	รายได้จากการขาย มะยงชิด (บาท) ³	รายได้สุทธิ (บาท)	รายได้สุทธิสะสม (บาท)
1	122,776 ¹	0	0	0	-122,776
2	17,627 ²	0	0	-17,627	-140,403
3	17,627	20	1,600	-16,027	-156,430
4	17,627	35	2,800	-14,827	-171,257
5	17,627	45	3,600	-14,027	-185,284
6	17,627	50	4,000	-13,627	-198,911
7	17,627	56.5	4,528	-13,099	-212,010
8	17,627	63.85	5,108	-12,519	-224,529
9	17,627	72.15	5,772	-11,855	-236,384
10	17,627	81.53	6,522	-11,105	-247,489
11	20,553	92.13	7,370	-13,183	-260,672
12	20,553	104.11	8,329	-12,224	-272,896
13	20,553	117.64	9,411	-11,142	-284,038
14	20,553	132.93	10,634	-9,919	-293,957
15	20,553	150.21	12,017	-8,536	-302,493
16	20,553	169.74	13,579	-6,974	-309,467
17	20,553	191.80	15,344	-5,209	-314,676
18	20,553	216.73	17,338	-3,215	-317,891
19	20,553	244.91	19,593	-960	-318,851
20	20,553	276.75	22,140	1,587	-317,264
21	20,553	312.73	25,018	4,465	-312,799

จากการสำรวจ

¹ 122,776 บาท ได้จากการคำนวณต้นทุนเริ่มแรกแสดงในตารางที่ 4.6

² 17,627 บาท และ 20,553 ได้จากการคำนวณต้นทุนที่ต้องเสียต่อปีแสดงในตารางที่ 4.7

³ ราคาขายมะยงชิด 80 บาทต่อกิโลกรัม

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ปี	ค่าใช้จ่ายทั้งหมด	ปริมาณผลผลิต (กิโลกรัม)	รายได้จากการขาย มะยงชิด (บาท)	รายได้สุทธิ (บาท)	รายได้สุทธิสะสม (บาท)
22	20,553	353.38	28,270	7,717	-305,082
23	20,553	399.32	31,946	11,393	-293,689
24	20,553	451.23	36,098	15,545	-278,144
25	20,553	509.89	40,791	20,238	-257,906
รวม		4,147.53	331,808		

จากการสำรวจ

สรุปกรณีที่ 2 เกษตรกรลงทุนเช่าที่ดิน จากตารางที่ 4.6 จะเห็นได้ว่าต้นทุนจะต่ำกว่าในกรณี
ที่หนึ่ง โดยในกรณีนี้ต้นทุนในการลงทุนปลูกมะยงชิด 3 ไร่ในปีแรกประมาณ 122,776 บาท ซึ่งการ
ลงทุนที่มากที่สุดคือการลงทุนในเครื่องจักรและอุปกรณ์การเกษตร ได้แก่ เครื่องสูบน้ำ 2 เครื่องเป็น
เงิน 49,200 บาท รองลงมาเป็นค่ากิ่งพันธุ์ และค่าเครื่องตัดหญ้าตามลำดับ โดยค่าเช่าที่ดินคิดเป็นเงิน
ประมาณ 9,000 บาทต่อปี ประกอบกับตารางที่ 4.7 จะเห็นได้ว่าในกรณีที่สองนี้มีค่าใช้จ่ายในปีที่
2 – 10 เป็นเงินประมาณ 17,627 บาท ผู้ศึกษาให้ค่าใช้จ่ายปีจ่ายผันแปรต่างๆ เพิ่มจากปีที่ 2 – 10 คิด
เป็นร้อยละ 20 ในแต่ละรายการและคำนวณใหม่ค่าใช้จ่ายในปีที่ 11 – 25 จะเป็นเงินประมาณ 20,553
บาทต่อปี เมื่อคำนวณกำไรสุทธิและกำไรสะสมแล้วแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรใช้เวลามากกว่า 25 ปี
ในการคืนทุน โดยปีที่ 25 เกษตรกรจะมีเงินติดลบประมาณ 257,906 บาทดังแสดงในตารางที่ 4.8
เมื่อนำมาพิจารณาความเป็นไปได้ทางการเงินแล้วการคืนทุนหรือกำไรที่ได้จากการขายมะยงชิดมี
น้อยมาก การคืนทุนใช้ระยะเวลานาน ปริมาณผลผลิตที่ไม่มากประกอบกับราคาขายที่ไม่สูงทำให้
ได้กำไรน้อยจึงมีความเป็นไปได้ในการลงทุนทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ต่ำมากเช่นเดียวกับในกรณีที่ 1
ถึงแม้จะเป็นเงินติดลบที่น้อยกว่าแต่ในทางธุรกิจแล้วระยะเวลาการคืนทุนในการลงทุนทำสวน
มะยงชิดใช้ระยะเวลานานเกินไปทั้ง 2 กรณี

² 17,627 บาท และ 20,553 ได้จากการคำนวณต้นทุนที่ต้องเสียต่อปีแสดงในตารางที่ 4.7

³ ราคาขายมะยงชิด 80 บาทต่อกิโลกรัม

จากการศึกษาด้านต้นทุนและระยะเวลาต้นทุนในการปลูกมะขงชิดทำให้พอสรุปได้ว่าการลงทุนปลูกมะขงชิดเชิงพาณิชย์จำเป็นต้องใช้เวลามากกว่า 25 ปี ทั้งในกรณีที่เกษตรกรซื้อที่ดินเป็นของตนเองหรือทำการเช่าเพื่อลงทุนปลูกมะขงชิดเชิงพาณิชย์ โดยกรณีของการซื้อที่ดินเพื่อปลูกมะขงชิดจะเป็นการลงทุนที่สูงมากกว่า จึงจะเห็นได้ว่าเกษตรกรทุกรายที่ผู้ศึกษาได้ทำการสำรวจจะปลูกมะขงชิดร่วมกับพืชชนิดอื่นเพื่อลดความเสี่ยงด้านต้นทุน

4.3 สรุปความเป็นไปได้ในการปลูกมะขงชิดเชิงพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่

ในการศึกษาความเป็นไปได้ครั้งนี้ผู้ศึกษาแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ด้านได้แก่การศึกษาความเป็นไปได้ด้านเทคนิคการผลิตมะขงชิดในจังหวัดเชียงใหม่ การศึกษาความเป็นไปได้ด้านการตลาดของมะขงชิดในจังหวัดเชียงใหม่ และการศึกษาความเป็นไปได้ด้านการลงทุนปลูกมะขงชิดในจังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้ศึกษานับการศึกษาความเป็นไปได้ด้านเทคนิคการผลิตมากกว่าด้านอื่นๆ เนื่องจากเล็งเห็นว่าเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่สามารถปลูกมะขงชิดได้จริงในจังหวัดเชียงใหม่ หากแต่ผลผลิตที่ออกมาไม่มีคุณภาพและปริมาณมากพอ ดังนั้นหากสามารถค้นหาวิธีการผลิตที่เหมาะสมและนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์เพื่อเพิ่มคุณภาพและผลผลิตมะขงชิดในจังหวัดเชียงใหม่ได้จะสามารถพัฒนาสู่การปลูกมะขงชิดเชิงพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ได้ในอนาคต ซึ่งหากเกษตรกรมีการผลิตที่มีคุณภาพและปริมาณที่สามารถขายออกสู่ตลาดได้แล้วการตลาดก็เป็นเรื่องไม่ยากเกินไปสำหรับเกษตรกร รวมถึงการลงทุนในการปลูกมะขงชิดเชิงพาณิชย์ผู้ศึกษานับการแสดงต้นทุนที่ใช้ในการลงทุนปลูกมะขงชิดเชิงพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ที่เป็นตัวเงินเริ่มแรก มากกว่าการแสดงต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ ซึ่งจะคำนวณหาระยะเวลาต้นทุนประกอบเพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจของผู้ที่สนใจลงทุนปลูกมะขงชิดเชิงพาณิชย์ในอนาคต และจากการศึกษาสามารถสรุปประเด็นความสำคัญในหัวข้อต่างๆ ได้ดังนี้

4.3.1 ความเป็นไปได้ทางเทคนิคการผลิตมะขงชิดเชิงพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่

ความเป็นไปได้ทางเทคนิคการผลิตมะขงชิดเชิงพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ จากการเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการเปรียบเทียบกับเกษตรกรต้นแบบทั้งในระดับประเทศ และระดับจังหวัดแล้วจะเห็นได้ว่ามีความเป็นไปได้ในระดับต่ำมากหรืออาจถึงไม่มีความเป็นไปได้เนื่องจากปัจจัยสำคัญๆ ดังนี้

- 1) พื้นที่และสภาพอากาศ จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ที่เป็นเนินเขาสลับกับพื้นที่ราบ ส่งผลต่อการวางแผนปลูกการจัดการดูแลที่อาจจะยุ่งยากและมีต้นทุนสูงขึ้น สภาพอากาศชื้นและยาวนานมากกว่าจังหวัดในแถบภาคเหนือตอนล่าง ทำให้มีโรคแอมแทรคโนสได้มากกว่าและมีโอกาสเจอพายุฤดูร้อนและลูกเห็บทำให้ผลผลิตเสียหายทั้งหมดได้ ถึงแม้จะได้รับ

อากาศหนาวก่อนทำให้มะยงชิดในจังหวัดเชียงใหม่ออกดอกก่อนจังหวัดอื่นๆ ที่รับลมหนาวช้ากว่า แต่มะยงชิดของจังหวัดเชียงใหม่ก็จะสุบช้ากว่าจังหวัดในแถบภาคเหนือตอนล่างและภาคกลาง โดยจังหวัดเชียงใหม่มะยงชิดจะใช้เวลาดังแต่อกดอกถึงเก็บเกี่ยวผลผลิตได้เป็นเวลา 150 วัน ในขณะที่จังหวัดในภาคเหนือตอนล่างและภาคกลางใช้เวลาเพียง 90 วัน

2) การดูแลบำรุงรักษามะยงชิด ลักษณะการดูแลตั้งแต่การเตรียมพื้นที่ปลูก การดูแลมะยงชิดช่วง 1-3 ปีแรก และการดูแลมะยงชิดตั้งแต่ปีที่ 4 ขึ้นไป จนถึงการดูแลหลังการเก็บเกี่ยวของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่มีการใช้สารเคมีเป็นส่วนใหญ่ เกษตรกรหลายรายไม่มีประสบการณ์ในการปลูกมะยงชิดมาก่อน มีเพียง 2 รายที่มีการศึกษาการปลูกมะยงชิดจากสวนในจังหวัดอื่นแต่วิธีการดูแลก็ไม่สามารถใช้ได้เหมือนกันทั้งหมด เกษตรกรที่เหลือใช้การดูแลบำรุงต้นมะยงชิดเหมือนไม้ผลทั่วไปไม่มีการจดบันทึกการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับต้นมะยงชิด

3) สายพันธุ์มะยงชิด สายพันธุ์ที่นำมาปลูกในจังหวัดเชียงใหม่มีหลากหลายสายพันธุ์ เกษตรกรบางรายยังไม่ทราบว่าสายพันธุ์ที่ตนปลูกเป็นสายพันธุ์อะไร และสายพันธุ์ที่ปลูกในจังหวัดอื่นหรือภูมิภาคอื่นถึงจะให้ผลผลิตจำนวนมากและมีขนาดใหญ่ ก็ไม่ได้หมายความว่าเมื่อนำมาปลูกในเชียงใหม่แล้วจะให้ผลผลิตดีด้วยเช่นกัน สังเกตได้จากสวนสุภูฟ้าปลูกมะยงชิดพันธุ์ทุลเกล้าซึ่งในจังหวัดอื่นให้ผลผลิต และคุณภาพดี แต่เมื่อนำมาปลูกที่เชียงใหม่แล้วต้นมีการเจริญเติบโตช้ามาก ให้ผลผลิตน้อยและไม่มีความคุณภาพ

4.3.2 ความเป็นไปได้ทางการตลาดในปลูกมะยงชิดเชิงพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่

ความเป็นไปได้ทางการตลาดสำหรับการปลูกมะยงชิดเชิงพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ นั้นเมื่อพิจารณาส่วนผสมทางการตลาดทั้ง 4 หัวข้อจะเห็นได้ว่ายังมีปัญหาและอุปสรรคในหลายๆ เรื่อง มีรายละเอียดดังนี้

1) ช่องทางทางการตลาด เกษตรกรมีลักษณะพื้นที่ปลูกแตกต่างกันไปบางรายอยู่บนพื้นที่สูงพื้นที่มีลักษณะเป็นเนิน ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ไกลจากตลาดใหญ่ๆ ในจังหวัดเชียงใหม่

2) ด้านผลิตภัณฑ์ สายพันธุ์มะยงชิดที่ปลูกมีหลายสายพันธุ์เช่น พันธุ์ทุลเกล้า พันธุ์แม่ย่า พันธุ์อ่อนงค์ และมีเกษตรกรที่ไม่ทราบพันธุ์มะยงชิดที่ตนปลูกอยู่ด้วย ผลผลิตที่ได้มีปริมาณไม่มากนักเฉลี่ยอยู่ที่ 1.83 กิโลกรัมต่อต้น มีการคัดเกรดตามมาตรฐานเพียงรายเดียวจากเกษตรกรที่ทำการศึกษ เกษตรกรที่เหลือจะคัดเกรดด้วยตัวเองหรืออาจไม่มีการคัดเกรด

3) ด้านราคา เกษตรกรไม่สามารถกำหนดราคาหรือไม่มีอำนาจในการต่อรองกับพ่อค้าคนกลางได้เนื่องจากไม่มีประสบการณ์ในการขาย คุณภาพและปริมาณของผลผลิตไม่สูงมาก ราคาขายของเกษตรกรแต่ละรายจะขึ้นอยู่กับพ่อค้าแม่ค้าที่มารับซื้อ ตั้งแต่ราคา 25 – 80 บาทต่อกิโลกรัม หากนำไปขายเองจะตั้งราคาอยู่ที่ประมาณ 80 – 200 บาทต่อกิโลกรัมแต่ขายได้ปริมาณน้อยมาก

4) ด้านการประชาสัมพันธ์ เกษตรกรไม่มีการประชาสัมพันธ์ทางการตลาดเพื่อให้ผู้บริโภค หรือพ่อค้าคนกลางได้รับรู้มากนัก ใช้การบอกต่อของคนรู้จักมากกว่าไม่ได้ให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์มากนัก

ดังนั้นความเป็นไปได้ทางการตลาดในการผลิตมะขงชิดเชิงพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ยังมีความเป็นไปได้อยู่ หากเกษตรกรหรือผู้ที่สนใจมีการวางแผนและแก้ปัญหาที่พบในการทำการตลาดต่อไปในอนาคต

4.3.2 ความเป็นไปได้ทางการเงินในปลูกมะขงชิดเชิงพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่

ในการลงทุนทำสวนมะขงชิดในจังหวัดเชียงใหม่โดยคิดเป็นต้นทุนต่ำสุดหากไม่มีการใช้สารเคมีต่างๆ ช่วยในการดูแลรักษา รวมถึงไม่มีการจ้างแรงงานเพิ่มเติม แบ่งตามกรณีได้ดังนี้ กรณีที่ 1 เกษตรกรลงทุนซื้อที่ดินเพื่อลงทุนทำสวนมะขงชิด ใช้เงินลงทุนเริ่มต้นในการปลูกมะขงชิด 3 ไร่ประมาณ 633,606 บาท และกรณีที่ 2 เกษตรกรเช่าที่ดินเพื่อลงทุนทำสวนมะขงชิด ใช้เงินลงทุนเริ่มต้นในการปลูกมะขงชิด 3 ไร่ประมาณ 122,776 บาท หากราคาขายมะขงชิดในจังหวัดเชียงใหม่ไม่เพิ่มขึ้น หรือไม่สามารเพิ่มปริมาณผลผลิตต่อไร่ได้ การลงทุนทำสวนมะขงชิดในจังหวัดเชียงใหม่จะใช้ระยะเวลามากกว่า 25 ปีในการคืนทุน ซึ่งในระดับการลงทุนขนาดกลาง เกษตรกรหรือผู้ที่สนใจต่างต้องการกำไรหรือการคืนทุนในระยะเวลาอันสั้น จากการศึกษาทำให้เห็นว่า การลงทุนทำสวนมะขงชิดเชิงพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่สามารถทำได้แต่การทำให้ได้กำรนั้นมีความสำคัญไม่ได้อยู่ที่การมีเงินลงทุนจำนวนมาก หรือการมีตลาดที่แน่นอนหากเป็นการผลิตเทคนิคการปลูกการจัดการที่สำคัญเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตและคุณภาพของมะขงชิดที่ปลูกได้ เพื่อให้ผู้ลงทุนมีกำลังจากการลงทุนหรือคืนทุนเร็วที่สุด ในการศึกษาครั้งนี้จึงความเป็นไปได้ในการลงทุนปลูกมะขงชิดแต่มีความเป็นไปได้น้อยมากในการลงทุนปลูกมะขงชิดเชิงพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่เนื่องจากระยะเวลาคืนทุนนานกว่า 25 ปี

เมื่อพิจารณาจากผลการศึกษาประกอบกันทั้ง 3 ด้านอันได้แก่ ด้านเทคนิคการผลิต การตลาด และการลงทุนแล้วเห็นได้ชัดเจนว่ามะขงชิดเป็นไม้ผลที่ยังมีอุปสรรคอยู่หลายด้านทั้ง การตลาดที่เกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ไม่สามารถกำหนดราคาเองได้หากต้องการขายให้พ่อค้าคนกลางหรือผู้ซื้อที่มารับซื้อถึงสวน และไม่มีตลาดรองรับผลผลิตที่แน่นอน ทางด้านการผลิตมะขงชิดเป็นไม้ผลที่มีความบอบบางต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศสูงมาก ไม่สามารถทำให้ออกนอกฤดูได้ จังหวัดเชียงใหม่มีการสับเปลี่ยนฤดูที่ไม่แน่นอนอาจทำให้ไม่มีผลผลิตมะขงชิดออกมาได้เลยในปีนั้นๆ รวมถึงเกษตรกรที่ปลูกไม่ใส่ใจดูแลสังเกตการเปลี่ยนแปลงของต้นมะขงชิดจะทำให้มะขงชิดหยุดการเจริญเติบโต ให้ผลผลิตน้อย ผลผลิตไม่มีคุณภาพและตายได้ในที่สุด ทางด้านการเงินอาจดูเหมือนว่าใช้ต้นทุนน้อยในการปลูก แต่ระยะเวลาการคืนทุนใช้เวลานานเนื่องจากราคา

ขายที่ไม่คงที่ ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่า ความเป็นไปได้ในการปลูกมะขงชิดเชิงพาณิชย์ในจังหวัด เชียงใหม่มีความเป็นไปได้อยู่ในเกณฑ์ต่ำมาก เนื่องจากปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ทั้งปัจจัยด้านสภาพ ภูมิอากาศที่ไม่เหมาะสมต่อการปลูกมะขงชิด ตลาดที่รองรับมีน้อย และในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาด จะมีสินค้าทดแทนเป็นจำนวนมากทำให้จำเป็นต้องขายมะขงชิดในราคาต่ำ